

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Су I - 7 24/2025-1
13.10.2025. године
Београд

СТАВОВИ ВРХОВНОГ СУДА

у вези са спорним питањима са заједничких седница представника
кривичних одељења апелационих судова и Врховног суда ради усаглашавања
судске праксе одржаних
28.02.2025. године и 09.06.2025. године

На седници Кривичног одељења Врховног суда одржаној дана 13.10.2025. године, размотрена су спорна питања са заједничких седница представника кривичних одељења апелационих судова и Врховног суда ради усаглашавања судске праксе одржаних 28.02.2025. године и 09.06.2025. године, на којој седници је Врховни суд у вези са постављеним спорним питањима заузео следеће ставове:

СПОРНА ПИТАЊА ОКО КОЈИХ АПЕЛАЦИОНИ СУДОВИ НИСУ ПОСТИГЛИ САГЛАСНОСТ:

1. ПИТАЊЕ:

„Да ли поступање судије у доношењу мериторне одлуке у првостепеном и другостепеном поступку представља разлог за његово изузеће у поступку доношења одлуке о судској рехабилитацији?“

ОДГОВОР:

Поступање судије у доношењу мериторне одлуке у првостепеном и другостепеном поступку не представља разлог за изузеће у поступку за доношење одлуке о судској рехабилитацији, у смислу члана 37. став 1. тачка 4) ЗКП.

2. ПИТАЊЕ:

„Да ли је дозвољена жалба пуномоћника јемца на решење суда којим је одбијен његов предлог за укидање јемства?“

ОДГОВОР:

Није дозвољена жалба пуномоћника јемца на решење суда којим је одбијен његов предлог за укидање јемства.

3. ПИТАЊЕ:

„Да ли суд може окривљеног да ослободи од казне на основу члана 58. став 1. КЗ уколико су испуњени законски услови за вишеструки поврат прописани чланом 55а КЗ?“

ОДГОВОР:

У ситуацији када су испуњени услови за примену члана 55а КЗ, а истовремено постоји законски основ за ослобођење од казне, окривљени се може ослободити од казне.

4. ПИТАЊЕ:

„Да ли треба применити члан 55а КЗ у ситуацији када је учинилац раније најмање два пута осуђен за кривично дело учињено са умишљајем на затвор од најмање једну годину, а кривично дело учињено са умишљајем за које му се тренутно суди је извршио док се налазио на издржавању казне затвора на коју је претходно осуђен?“

ОДГОВОР:

У ситуацији када је учинилац раније најмање два пута осуђен за кривично дело учињено са умишљајем на затвор од најмање једну годину, а кривично дело учињено са умишљајем за које му се тренутно суди је извршио док се налазио на издржавању казне затвора на коју је претходно осуђен, има услова за примену члана 55а КЗ.

5. ПИТАЊЕ:

„Ко сноси трошкове кривичног поступка настале у полицији у ситуацијама када је постављен бранилац по службеној дужности или је у питању избрани бранилац, а ради се о малолетним учиниоцима кривичних дела?“

ОДГОВОР:

У поступцима према малолетним учиниоцима кривичних дела трошкове браниоца по службеној дужности који су настали у полицији сноси тај орган, док су трошкови избраног браниоца у предистражном поступку трошкови кривичног поступка о којима одлучује суд.

6. ПИТАЊЕ:

„Који је посебан минимум и максимум новчане казне у одређеном износу за кривична дела за која је кумулативно прописана казна затвора до пет година и новчана казна (на пример кривично дело утаја из члана 207. став 3. у вези става 1. КЗ или кривично дело превара из члана 208. став 1. КЗ), када суд одлучи да учиниоцу изрекне условну осуду, имајући у виду чињеницу да условна осуда није казна већ мера упозорења, дакле да је у конкретном случају новчана казна једина казна на коју се учинилац осуђује, а да одредбама члана 50. став 3. КЗ, није прописан распон новчане казне за кривична дела за која се може изрећи казна затвора до пет година?“

ОДГОВОР:

Кад суд учиниоцу за кривична дела за која је кумулативно прописана казна затвора до 5 година и новчана казна, изрекне условну осуду, новчану казну ће путем аналогije одмерити применом одредбе члана 50. став 3. тачка 5) КЗ, којом је прописана

новчана казна у износу од најмање 100.000,00 динара за кривично дело за које се може изрећи казна затвора до 3 године.

**СПОРНА ПИТАЊА
ОКО КОЈИХ СУ АПЕЛАЦИОНИ СУДОВИ
ПОСТИГЛИ САГЛАСНОСТ**

1. ПИТАЊЕ:

„Да ли се обавезно примењује члан 55а Кривичног законика када испуњени услови за примену тог члана, у ситуацији када истовремено постоји законски основ за ублажавање казне?“

ОДГОВОР:

Када су испуњени услови за примену члана 55а КЗ на учиниоца кривичног дела се обавезно примењује тај члан, па и у ситуацији када постоје услови за ублажавање казне затвора, пошто одредбом члана 55а КЗ нису прописани никакви изузеци.

2. ПИТАЊЕ:

„Уколико осуђени не плати имовинску корист на коју је обавезан у остављеном року да ли поступак принудне наплате иницира првостепени суд или сама Дирекција за управљање одузетом имовином?“

ОДГОВОР:

Уколико осуђени не плати имовинску корист на коју је обавезан у остављеном року поступак принудне наплате по одлуци о одузимању имовинске користи треба да иницира Државно правобранилаштво које штити интересе Републике Србије.

Врховни суд је сагласан са усаглашеним одговорима.

**ПРЕДСЕДНИК
КРИВИЧНОГ ОДЕЉЕЊА
СУДИЈА
Милена Рашић**